

omfattende bunker-anlæg, og hvordan Nordjylland, ligesom resten af Danmark, via diverse radaranlæg blev et led i det tyske luftforsvar. Endelig skitserer forfatteren deployeringen af tyske enheder i området, samt hvilke våben disse var udstyret med.

Man har savnet en videnskabelig undersøgelse af modstandsbevægelsen i Region I, som stort set udgøres af det nordjyske område. Nærværende bog afhjælper ikke dette savn. Læsere må nøjes med en mængde småkaptitler af introducerende karakter, hvoraf en del må betegnes som overflødige for den læser, som har sat sig bare nogenlunde ind i besættelsestidens og modstandsbevægelsens generelle historie. I det omfang lokale fænomener søges beskrevet indenfor denne nationale forståelsesramme sker det alt for fragmentarisk, ureflekteret og usystematisk til at man kan danne sig et billede af den nordjyske modstandsbevægelse. Når f.eks. modstandsbevægelsen i Himmerland og Vendsyssel tilstås en bagatel af 5 sider er det så udtryk for dens (manglende) virke, eller for at forfatteren ikke har formået at fremgrave kildemateriale om den? Til sammenligning beskrives dannelsen af Frihedsrådet, som aldrig fik nogen nævneværdig indflydelse på det nordjyske modstandsarbejde, over 2 sider.

Generelt præsenterer bogen meget lidt nyt. Kildegrundlaget er i alt overvejende grad publiceret materiale, suppleret med aktstykker fra forfatterens egen samling. Især søgningen af de primære kilder synes at bære tilfældighedernes præg. Man må kunne forvente noget mere, når forfatteren selv i sit forord karakteriserer arbejdet som forskning.

Henrik Skov Kristensen

Per Amby: *De vovede Livet*. (Poul Kristensens Forlag, 1992). 97 s.

Bogen består af et udvalg af artikler og interviews, som forfatteren har skrevet til forskellige dagblade og pressebureauer gennem en årrække. Bogens undertitel, »Øjeblikksbilleder fra besættelsestiden 1940-45«, antyder udgivelsens fragmentariske karakter. I al væsentlighed er der tale om mere eller mindre kendte aktørers beretninger om selv-oplevede dramatiske episoder, hvadenten de nu uds spillede sig under kampene den 9. april 1940, i modstandskampen eller i allieret tjeneste på Omaha Beach den 6. juni 1944. Hovedvægten ligger dog på tildragelserne den 9. april 1940.

Egentligt nyt bringer bogen, som på godt og ondt netop er dramatiske øjeblikksbilleder, ikke.

Henrik Skov Kristensen

Hanna Takala og Henrik Tham (red.). *Crime and Control in Scandinavia during the Second World War*. (Norwegian University Press, 1989). 160 s.

Bogen behandler kriminalitet og retsvæsen i de nordiske lande gennem en række artikler, hvoraf de fleste sammenfatter tidligere, mere udførlige arbejder af samme forfatter, f.eks. Ditlev Tamm om retsopgøret i Danmark. Den er derfor nyttig som introduktion til emnet.

Om kriminaliteten, der navnlig er behandlet af finske forfattere, konstateres det indledningsvis, at det ikke er påvist, at krig fører til højere kriminalitet, og det billede, der tegner sig under 2. verdenskrig, er ikke entydigt. Ændringer i både levevilkår og samfundsstruktur, f.eks. de mange indkaldelser af unge mænd i Finland og Sve-